

ЗАХИСТ ВІД РАДОНОВОЇ НЕБЕЗПЕКИ

Твердохлєбова Н.Є., Кучеренко Д.О.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Наприкінці 20 століття, коли стало ясно, що радонова проблема, включаючи питання нормування та зниження доз опромінення, має істотне значення, були введені відповідні нормативи для існуючих і проєктованих будівель, рекомендовані Міжнародною комісією з радіологічного захисту (МКРЗ).

У США, Канаді, Швеції, Фінляндії, Франції та інших країнах вже кілька десятків років назад розроблено і реалізовано спеціальні дослідницькі програми з радону, а на кожен житловий будинок маєтся сертифікат радіаційної (насамперед по радону) якості, без якого недійсні будь-які операції з нерухомістю.

Згідно НРБУ-97, радіаційно-гігієнічні регламенти по радону віднесені до 4-ї групи, яка визначає рівні втручання і рівні дій, спрямовані на зменшення доз хронічного опромінення людини від техногенно-підсиленних джерел природного походження.

В період 1992 - 1999 рр. в МНС України була реалізована науково-практична програма «Радон», яка здійснювалася на потерпілих територіях унаслідок Чорнобильської катастрофи. Отримані дані свідчать, що дозові навантаження за рахунок радону в житлових приміщеннях сільської місцевості різних регіонів України залежно від специфічних умов геологічної будови територій, становлять для населення від 0,15 бер/рік до 1,0 - 1,5 бер/рік. А в окремих будинках досягають при цьому до 3 - 5 бер/рік, тобто до 210 - 350 бер за 70 років життя.

Наведені дані свідчать про надзвичайну важливість радонової проблеми для України і необхідності зведення цієї проблеми в ранг державної, про що неодноразово офіційно заявлялося вченими.

В Україні однією з найважливіших задач рішення радонової проблеми є вивчення геологічної обстановки на предмет радонового ризику, щоб при будівництві нових споруд враховувати в тому числі і "радоновий фактор".

Захисними заходами від потрапляння радону у приміщення є покриття підлог приміщень нижніх поверхів щільними матеріалами з подальшим покриттям лінолеумом; цілодобова вентиляція приміщень, особливо підвалів і перших поверхів, ретельний радіаційний контроль будівельних матеріалів (аж до дерев'яних конструкцій), і, звичайно, проведення радіаційного контролю.